

## Менеджмент здоров'я стада

*Кафедра терапії, фармакології, клінічної діагностики та хімії*

Викладачі	Рошка Ф.Г., Улько Л.Г.
Спеціальність:	211 Ветеринарна медицина
Освітній ступінь	магістр
Семестр	5, 6
Кількість кредитів ЄКТС	5
Аудиторні години	60 (в т. ч. 16 лекцій, 44 год практичних занять)
Форма контролю	Залік

**МЕНЕДЖМЕНТ ЗДОРОВ'Я** – це сприяння здоров'ю та запобігання хворобам тварин у економічних/бізнесових рамках власника/індустрії тварин, визнаючи проблеми тварин, добробут, безпеку людей та вплив на навколишнє середовище.

**ОПИС КУРСУ:** Студенти, які виберуть дисципліну «Менеджмент здоров'я стада» будуть проходити навчання на двох локаціях: факультет ветеринарної медицини Сумського НАУ та центр практичної підготовки ТОВ «Молоко Вітчизни». що забезпечує успішне проходження курсу.

**Курс сприятиме** досягненню студентами окремих елементів компетентності в контексті управління здоров'ям тварин. Основний акцент спрямований на розвиток специфічних для управління здоров'ям стада навичок, знань і вмінь, які дозволять майбутньому лікарю ветеринарної самостійно проводити оцінку здоров'я стада, проводити лікувально-профілактичні заходи та впроваджувати новітні програми управління охороною здоров'я.

Вивчення курсу сприятиме досягненню студентами окремих елементів компетенції в контексті молочної промисловості. Основний акцент спрямований на розвиток навичок, знання та вмінь, які дозволять лікарю ветеринарної медицини початкового рівня оцінити стан тварини призначити та провести лікувально-профілактичні заходи, мінімізуючи зниження продуктивності та якості продукції.

Після закінчення курсу «Менеджмент здоров'я стада» студенти розумітимуть та застосовуватимуть принципи управління охороною здоров'я, зможуть:

- забезпечити здоров'я тварин;
- аналізувати та узагальнювати результати дослідження, обстеження;
- аналізувати дані про здоров'я та продуктивність стада;
- розпізнавати порушення в управлінні та своєчасно реагувати на них;
- визначати важливі зоонозні та харчові проблеми, характерні для молочної промисловості та впроваджувати практики менеджменту здоров'я, які знижують ризик для тварин і людей (включаючи використання лікарських засобів);
- визначати проблеми з поведінкою та пояснювати відповідні методи профілактики та лікування, пов'язане з існуючою практикою управління;
- приймати рішення, засновані на доказах, у зміцненні здоров'я та профілактиці захворювань;
- проводити диференційний діагноз, визначити та рекомендувати відповідні стратегії для корекції відхилення від норм у виробничо-оздоровчих цілях;
- визначати ключові заходи, які будуть використовуватися для моніторингу результатів;
- визначати роль галузевих програм як частини програми управління охороною здоров'я.

### Теми практичних занять

1. Правильне поводження з тваринами та використання практичних інструментів для оцінки реакції тварин на різні підходи до годівлі та управління, показники факторів ризику (BCS, каловий показник, наповнення рубця, стан здоров'я) контрольний список оцінки добробуту.

2. Вплив мікрокліматичних умов на продуктивність і здоров'я корів. Енергетичний обмін організму. Тепловий баланс тварин. Теплообмін між організмом і навколишнім середовищем. Терморегуляція тварин. Вплив факторів навколишнього середовища на енергетичний обмін сільськогосподарських тварин. Адаптація до кліматичних умов

3. Вплив теплового стресу на здоров'я та продуктивність корів. Кількісна оцінка теплового стресу.

4. Вплив повітряного забруднення на виробництво та здоров'я корів. Газоподібні забруднення стабільного повітря. Біологічні аерозолі. Методи визначення забруднень повітря на молочній фермі. Кліматизація, вентиляція стайні, тепlopостачання.

5. Оцінка кліматичного оточення. Інтерпретація та визначення фізичних елементів мікрокліматичних умов. Технічне обладнання кліматичних вимірювань. Обробка даних.

6. Практики ведення ветеринарної документації, обережне використання ветеринарних препаратів,

7. Управління сухостійними та новотільними коровами. Стратегії годівлі та управління для критичних фаз

8. Управління здоров'ям молодняку. Практичний аналіз основних критичних точок системи вирощування тварин. Як знайти основні критичні точки та як підійти до них для планування конкретних стратегій управління.

9. Управління репродуктивним здоров'ям, показники ефективності, впровадження та оцінка стадних програм

10. Управління здоров'ям вимені, епідеміологія збудників, діагностичні тести та засоби моніторингу, принципи програм. Аналіз аспектів репродуктивної функціональності та ефективності, їх прямої та опосередкованої модуляції розвитку та функціональності вимені. Аналіз секреторної діяльності молочної залози протягом різних типових фаз лактації та особливості біорізноманіття молозива і молока та їх можливий вплив на вим'я, травну систему та метаболічну активність.

11. Фізіологічні, ендокринні, метаболічні та управлінські аспекти, які можуть впливати на опірність і стійкість організму та добробут тварин. Контроль інфекційних захворювань, протоколи біозахисту

12. Принципи профілактичної ветеринарної медицини, добробуту тварин та етології. Оцінка факторів ризику, які сприяють захворюванню і можуть привести до неефективності виробництв та шляхи їх усунення

13. Точне тваринництво (ТОК) як новий інструмент сучасного тваринництва та управління здоров'ям стада. Переваги та практичне використання автоматизованих систем моніторингу в режимі реального часу.

14. Лікування за багатофакторних хвороб (мультифакторні захворювання, мікробне навантаження, факультативні збудники, механізми захисту).

15. Взаємодія тварини з навколишнім середовищем. Дослідження та останні результати в концепції стресу. Взаємодія між факторами управління приміщеннями та мікробним навантаженням. Взаємодія між житлово-управлінськими факторами та захисними механізмами. Принципи боротьби з супутніми захворюваннями.

16. Правила та належна практика забору проб кормів і води для аналізу. Гігієнічні аспекти хімічного розкладу компонентів корму. Окислювальний стрес. Біогенні аміни. Профілактичні заходи. Мікробне забруднення кормів. Класифікація кормової флори. Умови мікробної градації середовища. Наслідки псування кормів і заходи профілактики.

17. Мікотоксини. Загальна характеристика мікотоксинів. Класифікація форм. Польові гриби. Фузаріозні токсини. Зеараленон. Трихотецени. Фумонізени. Сатратоксини. Складські форми (афлатоксини, охратоксини, патулін, цитринін, Зараження кормів мікотоксинами). Відповідні нормативні акти. Захист від зараження мікотоксинами.

### **Мета/обґрунтування курсу:**

Цей курс включає в себе все, починаючи від отримання клінічної історії тварини, проведення повного огляду та опрацювання випадку до фактичного лікування та подальший догляд за пацієнтом. Він закінчується одужанням тварини, навчанням обслуговуючого персоналу подальшому догляду та подальше спостереження в разі необхідності

Навчання буде оцінюватися під час усіх практичних заходів курсу.

Клінічна ротація та модулі елективної діяльності по-різному сприяють визначенню підсумкової оцінки.

У клінічній ротації оцінка навичок буде здійснюватися в практичній роботі кожним викладачем під час клініко-діагностичної практичної діяльності.

Кожна конкретна практична компетентність, яку виконує студент, буде засвідчена викладачем у присутності якого це буде здійснюватися у журналі.

Клінічна ротація відбувається в тижневому ритмі ферми.

Методи навчання

Навчання в умовах ЦЕНТРУ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ. Робота буде виконуватися студентами індивідуально або в групах під безпосереднім керівництвом викладача.